

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*

Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. **Редакційна колегія** В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. **Бюллетень підготували** В. Бондаренко, С. Горова, С. Кулицький. **Адреса редакції:** НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuu.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюллетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 54
(22 липня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	10
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	12
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	15
ПОЛІТИКА	22
ЕКОНОМІКА.....	25

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Президент України В. Янукович провів робочу зустріч із Прем'єр-міністром М. Азаровим

Серед головних питань, що обговорювалися під час зустрічі, – питання, пов’язані зі збиранням цьогорічного врожаю. Як доповів главі держави Прем’єр-міністр, збір врожаю перебуває у центрі уваги уряду. «Прийнято кілька відповідних серйозних постанов. Ситуацію на ринках ми контролюємо і знаємо. Ми розраховуємо, що продамо врожай за хорошою ціною, ...щоб селяни не були вчергове пограбовані, щоб вони отримали за своє зерно нормальну ціну і змогли закласти стійку базу для урожаїв наступних років», – сказав М. Азаров.

За його словами, на це, передусім, спрямована робота Аграрного фонду, закупівлі в державний резерв.

Президент України підтримав реалізацію такого механізму, як випуск облігацій, за допомогою яких Аграрний фонд отримає відповідний фінансовий ресурс і зможе виконувати свою функцію закупівлі зерна у великих обсягах. «Думаю, що вже через кілька днів такий механізм запрацює», – сказав Прем’єр-міністр.

Особливої уваги під час зустрічі було надано питанню ліквідації наслідків повені у постраждалих регіонах України. Президент доручив насамперед звернути увагу на фінансування всіх робіт, пов’язаних із наданням допомоги населенню, яке постраждало від повеней.

Прем’єр-міністр у свою чергу доповів, що уряд виконує всі вказівки глави держави щодо ліквідації наслідків стихії і тримає на контролі питання надання допомоги кожній постраждалій родині. «Виділені гроші, передусім, повинні піти на відбудову житла, під’їзних шляхів, колодязів, водопостачання... Для цього виділено всі необхідні кошти», – сказав Прем’єр-міністр. Він також наголосив, що уряд жорстко контролює їх використання, «щоб кошти не пішли, як торік – розчинилися без всяких наслідків, – а щоб були виділені на конкретні об’єкти». «Порушено кримінальні справи, арештовано низку осіб. Цілком очевидно, що гроші було просто розкрадено. Зараз ведеться слідство стосовно виконавців, але я думаю, що винні не тільки вони – ланцюжки потягнуться до тих, хто виділяв ці гроші і повинен був контролювати їх правильне використання», – сказав Прем’єр-міністр, інформуючи Президента про розслідування щодо використання коштів, виділених державою на ліквідацію повеней та стихійних явищ попередніх років.

Окрім цього, Президент і Прем’єр під час зустрічі обговорили механізм удосконалення державних закупівель. «Я отримав черговий раз лист від Рахункової палати – знову в державних закупівлях виникає корупція... Там, де

чиновник має можливість торкатися дозвільної системи, він це використовує на власну користь», – сказав В. Янукович, висловивши переконання, що сьогодні є всі можливості для побудови достатньо прозорої системи державних закупівель.

Глава держави також звернув увагу уряду на те, що він має взяти під контроль абсолютно всі тендерні процедури, які проводитимуться в міністерствах, відомствах, комітетах, регіонах країни тощо. В. Янукович підкреслив важливість того, щоб «ці процедури відбувалися абсолютно прозоро, відкрито, з дотриманням усіх вимог закону про державні закупівлі».

Окремої уваги Президент та Прем'єр надали питанням формування бюджету на 2011 р., переговорів України з МВФ, проблемам боротьби з корупцією у нашій державі тощо (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2010. – 20.07).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

С. Кулицький, канд. економ. наук,
старш. наук. співроб.

Перспективи розвитку українсько-російських економічних відносин

Останнім часом у ЗМІ багато уваги приділяється оцінці стану та перспектив розвитку українсько-російських економічних відносин. Правда, разом зі зваженими оцінками економічних процесів трапляються й вельми політизовані висловлювання та узагальнення. Утім, щоб об'єктивно оцінити динаміку українсько-російських економічних відносин протягом 2003–2009 рр., тобто у період, коли на чолі виконавчої гілки державної влади в Україні перебували представники різних політичних сил, спочатку звернемося до даних вітчизняної державної статистики.

Ці дані свідчать, що протягом 2003–2009 рр., навіть попри світову економічну кризу, українсько-російська торгівля розвивалась доволі динамічно. Правда, при цьому заради об'єктивності оцінки треба розрізняти динаміку докризового періоду і ситуацію в українсько-російській торгівлі під час світової економічної кризи.

Зокрема, сукупний товарооборот українсько-російської торгівлі товарами й послугами у 2008 р. у 2,6 раза перевищував обсяги 2003 р. і у 2 рази – обсяги 2005 р. Однак через кризу сукупний товарообіг українсько-російської торгівлі у 2009 р. становив лише 64,8 % від рівня аналогічного показника за 2008 р. Утім він все одно був на 10,6 % вище, ніж у 2005 р.

Водночас необхідно підкреслити, що загальне скорочення української

зовнішньої торгівлі товарами і послугами у 2009 р. було ще більшим, ніж скорочення обсягів двосторонньої українсько-російської торгівлі. Зокрема, обсяги всієї української торгівлі товарами та послугами у 2009 р. становили лише 58,5 % від рівня аналогічного показника за 2008 р.

Тобто скорочення через світову економічну кризу обсягів двосторонньої українсько-російської торгівлі товарами і послугами було на 6,3 % пункти менше, ніж загальне скорочення обсягів української зовнішньої торгівлі.

Аналіз структури й динаміки українсько-російської торгівлі протягом 2003–2009 р. дає доволі багато інформації не лише про сучасний стан українсько-російських економічних відносин, а й дає змогу здійснювати деяку оцінку перспектив їх розвитку.

Так, у 2003-2008 рр. відносно вищими темпами зростав український експорт до Росії, ніж імпорт в Україну російських товарів і послуг. Зокрема, у 2008 р. експорт українських товарів і послуг до Росії зріс порівняно з 2003 р. у 3 рази, а порівняно з 2005 р. – у 1,9 раза, тоді як імпорт російських товарів і послуг в Україну збільшився відповідно у 2,3 раза і у 1,5 раза.

Це призвело до значного зменшення від'ємного сальдо України у торгівлі з Росією. У результаті від'ємне сальдо у торгівлі України товарами і послугами з Росією у 2008 р. становило – 721,2 млн дол. США, тоді як у 2003 р. цей показник становив – 2430,8 млн дол., у 2004 р. – (-)3954,2 млн дол., у 2005 р. – (-) 3209,8 млн дол. США. У 2008 р. абсолютна величина від'ємного сальдо у торгівлі України товарами і послугами з Росією становила лише 3,7 % по відношенню до обсягу українського експорту в Росію і 3,6 % по відношенню до російського імпорту в Україну. Тоді як у 2003 р. ці показники становили відповідно 37,4 % і 27,2 %.

Покращення для України сальдо балансу в торгівлі з Росією у 2003–2008 рр. по суті сприяло посиленню економічних позицій України у двосторонніх відносинах з Росією. Причому відбувалось це, мабуть, значною мірою за рахунок активності українського бізнесу у тих сегментах українсько-російських економічних відносин, які менше регулюються державними угодами.

Стрімке зростання доходів російських компаній та російського бюджету у 2000-ні роки особливо завдяки зростанню світових цін на енергоносії та інші сировинні товари зумовило зростання в Росії попиту на інвестиційні товари. Це, зокрема, сприяло стрімкому збільшенню обсягів експорту українського машинобудування та металообробки до Росії. А збільшення доходів росіян сприяло зростанню експорту українських продовольчих товарів у цю країну.

У результаті експорт українських товарів до Росії у 2003–2008 рр. зростав випереджаючими темпами щодо імпорту товарів з Росії, та й щодо обсягів українсько-російського товарообігу в цілому. Тобто, за умов високої забезпеченості суб'єктів російської економіки фінансовими ресурсами, українські товари виявилися цілком конкурентоспроможними на російському ринку за співвідношенням характеристик ціна/якість. Українські товаровиробники в цей

період цілком успішно конкурували на російському ринку з місцевими та іноземними компаніями. Непрямим підтвердженням цього став ряд антидемпінгових розслідувань та обмежень у Росії проти українських товаровиробників та санкціоновані російською державою владою прямі обмеження на поставку українських товарів до Росії (це, зокрема, стосується українських продовольчих товарів), які здійснювались протягом останніх чотирьох-пяти років.

Відставання ж темпів зростання імпорту товарів з Росії в Україну порівняно з експортом українських товарів до Росії у 2005-2008 рр. пов'язане насамперед із структурою товарного потоку з Росії до України.

По-перше, російські компанії пропонують відносно невеликий асортимент споживчих товарів, попит на які на українському ринку бурхливо зростав у 2005–2008 рр.

По-друге, інвестиційні товари. Зокрема, продукція машинобудування металообробки тощо, які надходили з Росії до України, на місцевому ринку доволі часто стикалися з жорсткою конкуренцією товаровиробників з України та далекого зарубіжжя. До того ж 2005–2009 рр. в Україні під патронатом держави не реалізувались якісь масштабні інвестиційні проекти, в яких російські підприємства мали б ексклюзивні умови поставки товарів і послуг, як, наприклад, у атомній енергетиці.

I, нарешті, поступове впровадження енергоощадних та заощадливих технологій, поліпшення використання енергоносіїв та сировини в Україні, через зростання цін на них, зменшило відповідно попит на енергоносії та сировину з Росії порівняно з темпами зростання української економіки в докризовий період.

Саме перелічені фактори призвели до того, що у 2005–2008 рр. експорт українських товарів до Росії зростав швидше, ніж експорт російських товарів до України. Наслідком цього, як зазначалося вище, стало стрімке скорочення від'ємного сальдо України в торгівлі товарами і послугами з Росією. Попри те, що для України сальдо двосторонньої торгівлі з Росією в 2008 р. залишалося від'ємним (– 721,2 млн дол. США), його абсолютна величина була вдвічі меншою, ніж у 2007 р., у 5,5 раза – менше, ніж у 2004 р. і в 3,4 раза – менше, ніж у 2003 р.

Не виключено, що зазначена динаміка балансу двосторонньої українсько-російської торгівлі була однією з реальних причин загострення російсько-українських відносин у газовій сфері в 2005-2008 рр. Адже стрімке скорочення від'ємного сальдо України у двосторонній українсько-російській торгівлі об'єктивно зменшувало спектр засобів економічного тиску Росії на Україну.

За таких обставин саме поставки природного газу в Україну і транзит російського газу до Європи територією України, як свідчить новітня історія двосторонніх відносин, стали основними засобами російського економічного і політичного тиску на Україну.

Водночас зафікована органами державної статистики експансія українських товаровиробників на російський ринок у 2003–2008 рр. свідчить, що за умов

економічного піднесення та сприятливої кон'юнктури на цьому ринку збути українські товари здатні цілком успішно конкурувати з товарами російського та іноземного виробництва за співвідношенням параметрів ціна/якість.

За умов же кризи, коли обсяги попиту на товари стрімко скорочуються, а структура попиту спрощується, стає менш диверсифікованою, український експорт до Росії стає більш вразливим, ніж російський експорт в Україну. Так, у 2009 р. український експорт товарів і послуг до Росії порівняно з 2008 р. скоротився на 39,0 %, тоді як імпорт в Україну російських товарів і послуг зменшився на 31,6 %. У торгівлі товарами скорочення українського експорту в Росію було ще більшим і становило 46,0 % проти 31,8 % скорочення російського експорту в Україну в цей самий період.

Така ситуація пов'язана зі структурою українсько-російської торгівлі, де в російському експорті в Україну найбільша частка припадає на енергоносії та деякі інші сировинні товари. Українська зовнішня торгівля з Росією визначається поставками напівфабрикатів та готових виробів (продукції металургії, машинобудування тощо) і наданням послуг із транзиту енергоносіїв.

Саме тому за умов кризи український експорт в Росію скоротився більше, ніж російський експорт в Україну.

Утім, перехід господарства України та Росії від фази спаду (кризи) економічного циклу до фази депресії і надалі до фази пожвавлення дає цілком вагомі підстави сподіватися, що, враховуючи досвід 2003–2008 рр., український бізнес у найближчому майбутньому зможе поновити свої позиції на російському ринку, втрачені через кризу. Особливо, якщо російська влада цілеспрямовано не перешкоджатиме природному розвитку деяких напрямів українсько-російської торгівлі, як це було у ще недалекому минулому.

Звичайно, можна зауважити, що формальний аналіз статистичної звітності не враховує деяких важливих аспектів у двосторонніх українсько-російських економічних відносинах. Зокрема, йдеться про походження природного газу, який надходив до України з території Росії.

Українсько-російське економічне співробітництво ніколи не було сферою виключно економічних відносин, а завжди тією чи іншою мірою включало в себе політичну складову. Вплив політичного чинника на російсько-українські економічні відносини (коли йдеться про вплив політичного чинника на двосторонні економічні відносини, правильніше на перше місце виводити російську сторону) коливається у часі та залежно від сфери поширення економічних зв'язків.

Вплив політичних рішень на економічні процеси в Україні та Росії виявляється і безпосередньо, і через вплив на електоральні настрої та електоральну поведінку населення.

Причини такої ситуації такі:

– в Росії та Україні сильні патерналістські традиції, що сягають своїм корінням у спільні радянське минуле двох країн, поширюються й на сферу

економічних відносин, особливо на найвищому державному рівні;

– прагнення Росії до контролю над пострадянським простором та участі на рівних у когорті світових лідерів;

– позиція, коли українські бізнесмени і особливо політики і урядовці розглядають використання політичних домовленостей як інструмент вирішення економічних проблем та досягнення певних цілей українською стороною, особливо у сфері поставок в Україну з Росії енергоносіїв і сировинних товарів та підтримки позицій українських товаровиробників на російському ринку;

– висвітлення російсько-економічних відносин у ЗМІ як складова політичної пропаганди та паблик-рілейшин, особливо в Росії.

Пропагандистська функція висвітлення російсько-українських економічних відносин у ЗМІ найтіснішим чином пов'язана з перебігом політичного життя в Росії та Україні.

Лідером у політизації двосторонніх економічних відносин двох країн, безперечно, є Росія.

Крім зазначеного вище прагнення цієї держави до лідерства у глобальному, а тим більше, в регіональному, особливо на пострадянському просторі, масштабі, це значною мірою пов'язано з притаманними російському суспільству великодержавними традиціями. Не дарма перша значна російсько-українська угода, укладена після того, як В. Янукович став Президентом України, мала за своєю природою економіко-політичний характер. Ідеється про російсько-українську угоду про подовження терміну базування в Криму Чорноморського флоту Росії на період до 2012 р. в обмін на зниження ціни російського газу для України.

Узагалі політизація російсько-українських економічних відносин, з одного боку, дає можливість зробити їх більш підконтрольними органам влади обох країн. Особливо ця проблема актуальна для Росії, що зумовлюється масштабами її економіки; величезною територією; тісним переплетенням економічних і політичних завдань, які вирішує керівництво цієї держави, та притаманними російському суспільству великодержавними традиціями та амбіціями.

Для українського керівництва політичний контроль над двосторонніми економічними відносинами забезпечує впевненість у належному контролі за ходом деяких базових економічних процесів у промисловості України. Зокрема, це стосується тих галузей української економіки, що отримують з Росії енергоносії, сировину та комплектуючі, або ж залежать значною мірою від дозволу російської влади на поставки відповідних українських товарів на російський ринок.

Водночас політизація російсько-українських відносин, а тим більше – відповідне висвітлення цих відносин у ЗМІ, є зручним інструментом впливу на свідомість і поведінку українського електорату, особливо на Півдні та Сході України.

Водночас політизація російсько-українських економічних відносин призводить до зниження ефективності двосторонніх зв'язків, оскільки позбавляє

суб'єктів економіки стимулів до вдосконалення їх ринкової діяльності.

Адже наближені до влади суб'єкти підприємства обох країн отримують додаткові переваги перед конкурентами, включаючи ознаки монополізму, і відповідно отримувати додаткові доходи і без пошуку внутрішніх резервів поліпшення свого бізнесу; удосконалення його організації, впровадження інновацій. Суб'єкти підприємства, що не мають належних зв'язків із представниками влади, для досягнення успіху повинні вживати додаткових зусиль, залучати додаткові ресурси, але все це може виявитись марним внаслідок тих чи інших рішень представників влади.

У різні періоди новітньої історії процесу політизації російсько-українських економічних відносин була притаманна певна специфіка. Це стосується й нинішнього етапу двосторонніх відносин.

Український аспект специфіки моменту полягає в тому, що в Україні, на тлі нещодавньої економічної кризи, яка лише загострила старі соціально-економічні проблеми України, до влади прийшла політична сила, яка до цього перебувала в опозиції. Тому для Партиї регіонів і особисто Президента В. Януковича дуже важливо продемонструвати українському суспільству, що у вітчизняній економіці намічаються зміни на краще. Оскільки переважна частина електорату Партиї регіонів має яскраво виражені проросійські настрої, то активізація економічних контактів з Росією може виявитись тим чинником, що забезпечить Партиї регіонів додаткові голоси виборців Півдня та Сходу України на майбутніх виборах до органів місцевої влади.

Водночас в українському суспільстві в цілому поширені доволі сильні очікування на зміни в економіці. І лише якщо ці зміни приведуть до позитивних результатів, може розраховувати на успіх майбутніх виборах до Верховної Ради і, особливо, на майбутніх президентських виборах.

За таких обставин контролюване українською владою переформатування економічних відносин з Росією може розглядатись як один з важливих резервів поліпшення економічної ситуації в Україні. Особливо в короткотерміновій перспективі.

Що ж стосується специфіки сучасної ситуації в Росії, то вона пов'язана з наближенням президентських виборів. Основними конкурентами, за оцінками експертів, на цих виборах будуть учасники нинішньої російської «тандемократії»: президент Росії Д. Медведєв і прем'єр-міністр В. Путін. До того ж, як підкреслюють деякі вітчизняні аналітики, «різні групи російського олігархату й чиновництва орієнтуються на різні голови тандема». І це надає українській стороні певну свободу маневру при використанні політичних важелів вирішення різних питань двосторонніх економічних відносин.

До того ж треба враховувати, що російська влада прикладає доволі багато зусиль для демонізації українсько-російських відносин за часів Президента В. Ющенка в уяві своїх громадян. І тепер, поза всяким сумнівом, російська влада намагатиметься отримати електоральні дивіденди від нинішніх змін у цих відносинах.

Питання лише в тому, хто саме з учасників нинішнього російського владного тандему більшою мірою може розраховувати на ці дивіденди? У вітчизняних ЗМІ зазначається, що «український прорив», цілком приписуваний Д. Медведєву, значно посилює його вплив як політичної фігури і центру тяжіння російської еліти, яка не бажає повернення В. Путіна в президентське крісло. Медведєву пропонується озвучити, особливо узгоджуючись з іміджем ліберала, інші, відмінні від путінських, ініціативи на українському напрямі...

Російський президент хоче, щоб усі дивіденди – у прямому і переносному сенсі – від повернення України в зону впливу РФ діставалися лише йому. Він також воліє, щоб В. Янукович залишився особисто його протеже й персональним контактором. Схоже, Д. Медведєв вважає, що може виграти у В. Путіна саме шляхом успішної «битви за Україну». Потрібно лише перевести вигідні фінансові потоки від злиття галузей на себе і своїх людей».

І далі висловлюється думка, що «вітчизняні капітани бізнесу почали шукати вихід особисто на Д. Медведєва, розуміючи, що грати на комплексах і амбіціях людини, яка бажає стати президентом в обхід майже непроходимого і грізного конкурента, можна. Не виключено, що в топі українських грошових мішків зріє революційна ідея – чи не підтримати Д. Медведєва в суперництві з В. Путіним заради того, щоб зобов'язати російського президента вести сьогодні і в майбутньому політику з урахуванням інтересів українських олігархів?»¹

Утім деякі з наведених вище припущенень виглядають дещо утопічними. Адже цілком очевидно, що і Д. Медведєв, і В. Путін добре усвідомлюють вразливі політичні, організаційні, економічні сторони російської «тандемократії», як реальні форми нинішнього державного управління в Росії. До того ж у Росії існують цілком розвинуті, успадковані з часів СРСР і навіть давнішого періоду, а тому й добре усталені традиції державного управління. Загальним ідеологічним знаменником цих традицій є великороджавна ідея. Ця ідея передбачає цілком конкретне, й до того ж стереотипне ставлення до України, як до молодшого й, відповідно, слабшого партнера.

Тому надто малоймовірно, що нинішні російські президент і прем'єр-міністр не усвідомлюють добре, що українська сторона (чи то політики, чи то урядовці, чи то бізнесмени) матиме спокусу зіграти на існуючому між ними суперництві у президентських виборах 2012 р. в Росії.

Звичайно, усвідомлення росіянами потенційних спроб української сторони зіграти на суперечностях російської системи «тандемократії», аж ніяк не відкидає доцільноті і навіть необхідності для української сторони проведення такої дипломатії. Утім така дипломатична гра повинна бути високопрофесійною, добре організованою й особливо витонченою. Повною мірою це стосується сфери українсько-російських економічних відносин, де зосереджені базові, стратегічні

¹ Серов П. Вимушений патріотизм // Контракти. – 2010. – № 22. – С. 6-7.

інтереси обох сторін, і де укладання угод є результатом попередньої роботи великих колективів фахівців.

Правда, як свідчить досвід українсько-російських відносин та проведений вище аналіз статистичних даних, вплив політичних чинників на двосторонні економічні відносини має все-таки доволі обмежений фактор. Успішним цей вплив може бути лише за умови врахування політиками (чи іншими фігурантами) об'єктивної логіки функціонування та логіки економічних процесів.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, СІАЗ

«Репортери без кордонів» схильні вірити, що на українські ЗМІ тиснуть

21 липня представники міжнародної правозахисної організації «Репортери без кордонів» завершили свій триденний візит в Україну. Протягом цього візиту вони провели зустрічі з представниками національних та регіональних ЗМІ, організаціями, що захищають свободу слова, з депутатами, які є членами комісії з цензури і комітету Верховної Ради з питань масової інформації.

Як зазначив на прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН генеральний секретар міжнародної правозахисної організації «Репортери без кордонів» Ж.-Ф. Жульяр, цей візит було здійснено у відповідь на збільшення упродовж останніх місяців кількості заяв українських журналістів і громадських активістів (нажаль, не розшифровувалось, якої політичної орієнтації. – Авт.) щодо випадків порушення свободи слова в Україні. Зокрема, мова йде про фізичні напади на журналістів та політичний тиск.

Перші висновки організації підтвердили її стурбованість щодо загального клімату, у якому працюють журналісти в Україні. «Багато журналістів, з якими ми зустрічалися, сказали, що перебувають під тиском і через нього не в змозі висвітлювати певні теми та критикувати представників влади. Ми також стурбовані тим зв'язком, який існує між політичними колами і власниками мас-медіа», – говорив Ж.-Ф. Жульяр.

Крім того, представники організації «Репортери без кордонів» зазначають, що перерезподіл частот для телемовлення і, зокрема, небезпека того, що “ТВі” і “5 канал” можуть втратити свої частоти, які вони отримали у січні, виглядає як форма політичного тиску.

«Репортери без кордонів» хотіли б привернути увагу влади до труднощів регіональної і місцевої преси, навіть якщо в цих труднощах винна не тільки влада.

«Ми дійшли висновку, що ситуація в регіонах більш складна, ніж в центральних ЗМІ, оскільки регіональні ЗМІ перебувають під дуже сильним політичним тиском. І представники регіональних ЗМІ не є такими захищеними, як представники центральної преси», – говорив у своєму виступі Ж.-Ф. Жульяр.

Журналістів повідомили, що у зв'язку з ситуацією, що склалася, міжнародна правозахисна організація розробила попередні рекомендації для влади. По-перше, ставитись до кричущих порушень свободи ЗМІ та журналістів з усією потрібною суворістю і ретельністю. Зокрема, забезпечувати покарання винних у фізичних нападах на журналістів. По-друге, переконатись, що представники правоохоронних органів виконують всі законодавчі акти, що стосуються вільної преси і, зокрема, ст. 171 Кримінального кодексу України. По-третє, забезпечити створення групи суспільного мовлення, незалежної від уряду. По-четверте, забезпечити прозорість системи виділення частот для теле- та радіомовлення і, у випадку “ТВі” і “5 каналу”, забезпечити проведення наступного засідання суду у відкритому форматі. П'яте, гарантувати незалежність органів регулювання ЗМІ, приділити особливу увагу їх складу і тому, яким чином призначаються їх члени. Шосте, гарантувати вільний та швидкий доступ до публічної інформації і для журналістів, і для звичайних громадян. Сьоме, гарантувати прозорість розслідування вбивства Г. Гонгадзе та забезпечити проведення наступного засідання суду у відкритому форматі.

На думку Ж.-Ф. Жульяра, Президент України В. Янукович «повинен зробити дуже сильну публічну заяву, в якій би підтвердив, що дійсно хоче захищати свободу слова і докладе до цього зусиль. Адже, якщо немає політичної волі на найвищому рівні, ситуація може розвиватися зовсім не в тому напрямку, в якому повинна».

«Репортери без кордонів» на прес-конференції висловили свою готовність зустрітися з представниками української влади. Вони висловили бажання повернутися в Україну у будь-який час для того, щоб провести переговори з Президентом України, представниками вищих урядових структур та іншими чиновниками, які мають відношення до сфери свободи слова в Україні.

Прес-конференція, а також публікації про роботу представників міжнародної організації «Репортери без кордонів» створюють враження про певну однобічність у підході до вивчення даної дуже важливої проблеми для демократичного суспільства.

По-перше, організація не скоординувала свій приїзд із планами роботи владних структур і не змогла провести необхідні зустрічі для усвідомлення позиції владної сторони.

По-друге, із усього викладеного створюється враження, що «Репортерів без кордонів» в даному питанні цікавила лише точка зору опозиційних журналістів, що не досить демократично.

По-третє, видається некоректною настанова Ж.-Ф. Жульяра, який зобов'язує Президента України виконати певні дії – «повинен зробити дуже сильну публічну

заяву...» і т. д., не говорячи уже про явну заангажованість самої позиції керівника делегації.

(Інформація CIAZ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності готове до другого читання проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо відповідальності за порушення порядку видачі документів дозвільного характеру.

Законопроект (реєстр. № 6262), визначений Президентом України як невідкладний, прийнятий Верховною Радою України в першому читанні за основу 6-го липня 2010 р.

Як повідомили в секретаріаті Комітету, актуальність проекту обумовлена необхідністю посилення відповідальності за порушення порядку видачі документів дозвільного характеру і провадження господарської діяльності (крім випадків застосування принципу мовчазної згоди), оскільки чинний перелік адміністративних правопорушень у даних сферах, встановлений Кодексом України про адміністративні правопорушення, є досить невеликим і не враховує повною мірою можливі зловживання з боку суб'єктів господарювання та дозвільних органів (їх посадових осіб) щодо порядку провадження господарської діяльності та видачі документів дозвільного характеру.

Комітет опрацьовує усі пропозиції, що надійшли від суб'єктів законодавчої ініціативи, спрямовані на: збільшення переліку адміністративних правопорушень у сферах видачі документів дозвільного характеру та провадження господарської діяльності; встановлення адміністративної відповідальності; посилення впливу держави на осіб, що вчиняють ці правопорушення. Підготовлені до законопроекту зміни, в разі його прийняття, дозволять зменшити кількість адміністративних правопорушень у цих сферах (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 21.07.*)

Народні депутати Ю. Литвин та М. Томенко зареєстрували у парламенті законопроект «Про органічне виробництво» (р. № 7003). Законопроектом, зокрема, передбачається визначити правові, економічні, соціальні та організаційні основи ведення органічного сільського господарства, вимоги щодо вирощування, виробництва, перероблення, сертифікації, етикетування, перевезення, зберігання та реалізації органічної продукції і сировини.

Говорячи про нагальність прийняття такого закону, один з його співавторів, заступник Голови Верховної Ради М. Томенко зазначив, що сучасна ситуація на світовому продовольчому ринку характеризується підвищеннем попиту на якісні та безпечні продукти харчування та зростанням інтересу споживачів до продукції, яка має назву «органічні продукти харчування». «Цей напрямок сільськогосподарського виробництва набув в Україні широкого масштабу та продовжує розвиватися, проте вся робота здійснюється поза законодавчим полем», – відмітив він.

Загалом, автори законопроекту переконані, що його ухвалення дозволить значно збільшити обсяги виробництва конкурентоспроможної аграрної продукції, прискорити насичення внутрішнього ринку високоякісними продуктами харчування та створити передумови для формування свідомості здорового способу життя у громадян (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 21.07.*)

Під час прес-конференції в інформаційному агентстві УНІАН заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко заявив, що влада порушила головну обіцянку 2010 р.

Він нагадав, що основною обіцянкою виборчої кампанії 2010 р., а також після завершення виборчої кампанії, була обіцянка не підвищувати ціни на газ. «Наразі прийняте рішення про підвищення ціни на газ, що спричинить підвищення тарифів, у тому числі і на комунальні послуги, та, відповідно, цін, що є однозначним порушенням владних обіцянок», – підкреслив М. Томенко.

Віце-спікер відмітив, що якщо раніше Президент і уряд порушували свої передвиборчі обіцянки, то наразі йдеться про порушення обіцянки, яку давав В. Янукович вже як Президент України та М. Азаров як Прем'єр-міністр. М. Томенко нагадав, що в квітні цього року Президент В. Янукович, зокрема, заявляв: «Зниження ціни на російський газ дозволить не підвищувати його ціну для населення і тарифи на житлово-комунальні послуги у 2010 р. і щомісячно економити 330 млн дол.», у свою чергу Прем'єр-міністр М. Азаров, теж у квітні поточного року, в ефірі одного з провідних українських каналів сказав: «Ми однозначно про це сказали, що тарифи для населення переглянатися не будуть».

«Виходячи з чіткої позиції Президента та Прем'єр-міністра, ми свято вірили в те, що сьогодні уряд оскаржить рішення НКРЕ, яке стосується підвищення ціни на природний газ для населення на 50 % з 1 серпня 2010 р.», – сказав він, нагадавши, що такі precedenti вже були, зокрема, в уряді Ю. Тимошенко, коли рішення НКРЕ зупинялися рішеннями Кабінету Міністрів.

Водночас, на думку М. Томенка, зараз не так важливо, що спричинило такий крок, «принципово важливо, що команда Партиї регіонів спочатку «використала» через обіцянки своїх виборців, а тепер вже й громадян». «Очевидно, що головною причиною такого кроку стала необхідність втримати економічну ситуацію за

умови повернення шаленого боргу РосУкрЕнерго та повне виконання вимог Міжнародного валутного фонду», – зазначив він (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 21.07.*).

Голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та оборони А. Гриценко негативно оцінює урядову політику з питання підтримки та розвитку оборонно-промислового комплексу України.

Як повідомили у прес-службі народного депутата, про це йдеться у зверненні А. Гриценка до Прем'єр-міністра М. Азарова.

У документі А. Гриценко констатує, що керівництво держави упродовж багатьох років не приділяє достатньої уваги підприємствам оборонно-промислового комплексу.

Зважаючи на складність формування державного бюджету України в умовах кризи, голова Комітету ВР з питань нацбезпеки і оборони звернув увагу Миколи Азарова на те, що з 884,56 млн грн асигнувань, передбачених на розвиток ОВТ у 2010 р., практично всі вони сплановані за спеціальним фондом. Занепокоєність, на його переконання, полягає в тому, що кошти за спеціальним фондом практично ніколи не надходили до підприємств промисловості.

За його інформацією, лише 80,9 млн грн передбачено всім українським конструкторським бюро на розробку ОВТ, але виключно для оплати вже виконаних у 2009 р. робіт.

Враховуючи, що існуючі проблеми потребують негайного вирішення, Гриценко вважає за необхідне з метою забезпечення планування подальшого розвитку оборонного сектора економіки держави прискорити розгляд і затвердження Кабінетом Міністрів розроблених Міністерством оборони проектів державної цільової оборонної програми розвитку озброєння і військової техніки на 2010–2015 рр., державної цільової оборонної програми створення та будівництва кораблів класу “Корвет”, змін до програми створення і будівництва літака Ан-70.

З метою забезпечення реального розвитку економіки держави він пропонує відмовитись, починаючи з 2011 р, від спеціального і стабілізаційного фондів у структурі державного бюджету, які плануються, але щорічно не наповнюються та видатки за якими не здійснюються (*ГАРТ (www.gart.org.ua). – 2010. – 21.07.*).

Народный депутат от фракции Партии регионов М. Чечетов не исключает очередного повышения тарифов на газ для населения осенью текущего года.

«Все будет зависеть от арифметики, поскольку нам нужно спасать газовый комплекс», – подчеркнул М. Чечетов.

По его словам, в то же время «повышение цен на газ будет касаться только

бютовских миллионеров, которые сегодня пытаются защитить свой карман».

«Малообеспеченные слои населения не пострадают», – подчеркнул М. Чечетов (*Корреспондент.net* (*korrespondent.net*). – 2010. – 21.07).

Візит патріарха Московського і всієї Русі Кирила в Україну здійснюється практично за рахунок державного бюджету України.

Про це заявив депутат від НУ – НС Я. Кенджзор, повідомляє прес-служба партії «За Україну!».

«Безпрецедентні заходи охорони, в яких задіяні тисячі співробітників міліції, прямі трансляції на державному телебаченні та інші заходи, які супроводжують візит російського патріарха, стоять українським платникам податків сотні мільйонів гривень», – сказав Я. Кердзер.

Крім цього, він зажадав оприлюднити інформацію, за які кошти була здійснена пряма трансляція на Першому національному виступу Кирила, який тривав з 8:30 до 12:00.

Відповідне звернення нардеп направив до Державного комітету з питань телебачення і радіомовлення.

Він також підкреслив, що візит московського патріарха не є пастирським.

«Цілком зрозуміло, що цей візит є політичним. Московський патріарх, який у своїх виступах розповідає про «єдиний народ» виконує політичну агітаційну місію», – заявив депутат (*Українська правда* www.pravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Народный депутат от фракции КПУ, заместитель председателя парламентского Комитета по вопросам свободы слова А. Голуб считает, что визит в Украину «Репортёров без границ» является частью технологии по дискредитации действующего Президента и коалиции.

«Они не зафиксировали конкретных фактов относительно ущемления свободы слова, это свидетельствует о том, что это надуманный визит, и его причина также надуманная», – сказал А. Голуб, комментируя визит «Репортёров».

По его мнению, любые заявления «Репортёров без границ» относительно ситуации с «ТВі» и «5-м каналом» является вмешательством во внутренние дела двух хозяйствующих субъектов.

«То, что они пытаются цинично использовать эти противоречия, которые возникли, свидетельствует о заказной деятельности с их стороны», – отметил А. Голуб (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2010. – 22.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент В. Янукович підписав закон «Про внесення змін до деяких законів у зв'язку з організацією та проведенням фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу в Україні», яким спрошується порядок ввезення на митну територію України матеріальних цінностей, необхідних для підготовки та проведення Євро-2012.

Відповідний закон №2372-VI, прийнятий Верховною радою 29 червня, був підписаний і оприлюднений на офіційному сайті глави держави в середу, 21 липня (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Президент В. Янукович поручил Кабинету Министров в полном объеме профинансировать работы по предоставлению помощи населению, пострадавшему от паводков. Об этом говорится в сообщении пресс-службы Президента (*PRESIDENT.org.ua* (president.org.ua). – 2010. – 21.07).

Зростання валового внутрішнього продукту України в першому півріччі 2010 р. склало близько 6,3 %.

Про це заявив прем'єр-міністр М. Азаров, відкриваючи засідання Кабінету Міністрів у середу, 21 липня.

«У першому півріччі спостерігається зростання ВВП на рівні близько 6,3 %», – сказав він.

При цьому прем'єр відзначив, що спостерігається зростання промисловості, обсягів вантажопотоків і внутрішнього товарообігу (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Підготовка нових будівельних майданчиків – головний критерій відновлення будівельної галузі. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров, розпочинаючи засідання уряду.

«Підготовка нових будівельних майданчиків – це головний критерій оцінки наших зусиль відновити попит на житло і комерційну нерухомість, а отже відновити високі темпи будівництва і завантажити замовленнями вітчизняну, підкреслюю, галузь будівельних матеріалів і конструкцій», – наголосив М. Азаров.

Прем'єр-міністр підкреслив, що віце-прем'єр-міністр В. Тихонов та Міністр регіонального розвитку В. Яцуба особливу увагу мають приділяти організації перспективного проектування об'єктів та безперешкодного відведення ділянок а також підготовці інфраструктури (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 21.07).

Прем'єр-міністр М. Азаров вважає довгоочікуваним проривом для

вітчизняної авіабудівної галузі підписання контракту між російським ВАТ «Ільюшин фінанс Ко» та державним підприємством «Антонов» в рамках авіасалону «Фарнборо» у Лондоні.

Про це він заявив, відкриваючи засідання Кабінету Міністрів у середу, 21 липня.

«На авіасалоні «Фарнборо» наступив довгоочікуваний прорив для вітчизняних авіабудівних компаній», – сказав Прем'єр.

При цьому він підкреслив, що такий прорив «є наочним свідченням того, що відновлення співпраці та об'єднання зусиль з Росією приносить конкретні результати» (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Прем'єр-міністр України доручив керівникам аграрного блоку уряду мобілізувати зусилля, щоб надати максимальну підтримку сільськогосподарським виробникам під час збору урожаю. Про це глава уряду заявив під час засідання уряду.

За його словами, кампанія зі збору урожаю напружена через погодні умови, але цілком контролювана. М. Азаров відзначив, що ситуація вимагає концентрації всіх організаційно-технічних ресурсів, дуже точного, оперативного маневру технікою і людьми, оскільки у деяких регіонах і місцевостях врожай доводиться рятувати від спеки, а в деяких – від раптових злив.

Прем'єр-міністр впевнений, що Міністерство аграрної політики впорається з ситуацією, оскільки зуміло організувати ефективну і безперервну роботу на місцях. «Але ми розуміємо складність ситуації, тому всіляко підтримуємо аграріїв, щоб не допустити значних втрат при збиранні врожаю та збитків сільськогосподарських виробників», – підкреслив М. Азаров.

Як зазначив Прем'єр-міністр, через складні погодні умови якість врожаю знижується, тому керівники аграрного блоку уряду повинні розробити заходи щодо максимального збору продовольчого зерна, створення його достатніх державних запасів. За словами глави Уряду, фуражне зерно має бути використане у першу чергу на внутрішньому ринку: для нарощування поголів'я худоби та ліквідації дефіциту м'яса власного виробництва (*Урядовий портал* (www.ktni.gov.ua). – 2010. – 21.07).

Керівники міністерств та відомств персонально відповідатимуть за антикорупційну діяльність. Про це заявив Прем'єр М. Азаров під час засідання уряду.

«Уряд не робитиме піар-кампанії на боротьбі з корупцією. Натомість керівники всіх міністерств та відомств нестимуть персональну відповідальність за неефективну антикорупційну діяльність», – сказав він.

За словами Прем'єра, Президент В. Янукович під час робочої зустрічі у

вівторок звернув особливу увагу на необхідність наполегливої, безкомпромісної боротьби з корупцією.

«Вимушений ще раз звернутися до членів уряду, керівників міністерств і відомств з попередженням: ми боротьбу з корупцією не робимо кампанією, піаром. Натомість, вкрай принципово оцінюватимемо: хто і як в сфері своєї відповідальності впроваджує антикорупційні заслони», – заявив М. Азаров (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Проблем с пенсиями в Украине нет. Такое заявление, открывая заседание Кабинета Министров, сделал Премьер-министр Н. Азаров.

При этом глава правительства отметил, что Госказначейство закончило финансовые расходы Пенсионного фонда в июле. «Перечислено почти 5 млрд грн дотаций и 2,2 млрд займа. Итак, никаких вопросов с выплатами пенсий у нас нет, но есть над чем подумать», – сказал Н. Азаров (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 21.07).

Прем'єр М. Азарова доручив Держказначейству припинити фінансування надмірних видатків уряду. Про це він заявив, відкриваючи засідання Кабміну у середу, 21 липня.

М. Азаров повідомив, що під час його зустрічі з Президентом В. Януковичем окремо обговорювалося питання підготовки Держбюджету на 2011 р.

«Президент підкреслив, що цей бюджет має відігравати стабілізуючу роль. Це буде бюджет жорсткої економії та ефективного використання коштів», – сказав він.

«У зв'язку з цим я звертаюся до членів Кабінету Міністрів з вимогою навіть не планувати використання коштів на придбання нових службових автомобілів, дорогої техніки, меблів, не допускати витрачання коштів на ремонти кабінетів тощо», – додав М. Азаров.

Він зазначив, що «це ж саме стосується бюджетних коштів поточного року».

«Даю доручення Державному казначейству припинити фінансування відповідних розпорядників коштів, якщо матимуть місце подібні факти. Причому припинити фінансування як з загального, так і зі спеціального фондів бюджету», – сказав М. Азаров (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

При подготовке новой программы сотрудничества с Международным валютным фондом и Украина, и МВФ пошли на взаимные уступки. Об этом сказал Премьер-министр Украины Н. Азаров в эфире программы «Экзамен для власти» на Первом телеканале.

В частности, он отметил, что МВФ первоначально настаивал на сокращении

расходов бюджета на 25 млрд грн, однако в результате достигнутого компромисса сумма была сокращена до 16 млрд грн.

При этом он отметил, что при сокращении расходной части бюджета не были сокращены расходы ни по одной из социальных статей. Прошло сокращение лишь по тем программам, выполнение которых не столь важно на данном этапе.

«Мы, с одной стороны, сократили бюджетное финансирование целого ряда программ, но с другой стороны, создали такие условия, при которых субъекты рыночной деятельности могут обращаться за кредитами, а правительство частично может компенсировать процентные ставки по этим кредитам», – сказал Н. Азаров.

При этом он подчеркнул, что размер кредита в 14,9 млрд долл. не так уж велик, учитывая масштабность тех проектов, которые планируется реализовать (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 21.07).

Прем'єр М. Азаров доручив Міністерству освіти продовжити термін прийому документів у ВНЗ на два тижні. Про це він заявив, відкриваючи засідання Кабміну у середу, 21 липня.

М. Азаров констатував «небачені черги до вступних комісій популярних університетів та інститутів».

«Знаєте, це більше свідчить не про збільшення потягу до знань, а про те, що якось неправильно організували процес самі ВУЗи і Міністерство освіти», – сказав він.

«Я попереджаю міністра Д. Табачника, що ситуацію треба виправити. І треба сказати усім абітурієнтам, що термін прийому документів продовжено, наприклад, на два тижні», – додав М. Азаров (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Кабинет Министров Украины выделил Национальному агентству по вопросам подготовки и проведения в Украине финальной части чемпионата Европы 2012 г. по футболу 625 млн грн для строительства железнодорожно-автомобильного мостового перехода через р. Днепр в г. Киеве. В том числе в июне предусмотрено выделить 100 млн грн, в июле – 200 млн грн, в августе – 175 млн грн, в сентябре – 150 млн грн.

Кабмин поручил ОАО «Государственный сберегательный банк Украины», ПАО «Государственный экспортно-импортный банк Украины», «Акционерный коммерческий банк «Киев», «Родовид Банк» и акционерный банк «Укргазбанк» рассмотреть в течение 30 рабочих дней вопрос относительно возможности предоставления государственному территориальному отраслевому объединению «Юго-Западная железная дорога» кредитов на общую сумму 370 млн грн со сроком погашения до 31 декабря 2011 г. и процентной ставкой не более 15 % годовых для строительства железнодорожно-автомобильного мостового перехода

через р. Днепр в г. Киеве.

Правительство согласилось с предложением Министерства транспорта и связи относительно возможности включения в сведенный сметный расчет стоимости строительства железнодорожно-автомобильного мостового перехода через р. Днепр в г. Киеве (с подходами) на железнодорожном участке Киев-Московский – Дарница расходов, связанных с уплатой процентов по предоставленным кредитам (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2010. – 21.07.*).

Кабінет Міністрів скасував виділення зі стабілізаційного фонду державного бюджету 1,629 млрд грн на здешевлення кредитів і для підтримки деяких проектів в агропромисловому комплексі. Про це ідеться в розпорядженні Кабміну № 1407-р від 14 липня.

Цим розпорядженням уряд визнав таким, що втратило чинність, розпорядження попереднього уряду № 365-р від 11 лютого 2010 р. про виділення цих коштів (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07.*).

21 липня поточного року рамках офіційного візиту до Ізраїлю Міністр закордонних справ України К. Грищенко підписав Угоду між Кабінетом Міністрів України та урядом Держави Ізраїль про відмову від візових вимог для осіб, які користуються паспортами громадянина або службовими паспортами України та Держави Ізраїль.

За інформацією Департаменту інформаційної політики Міністерства закордонних справ України, відповідно до підписаної Угоди громадяни України та Ізраїлю, які користуються дійсними паспортами громадянина або службовими паспортами, що дають право перетинання кордону, можуть в'їджати на територію іншої держави, проїжджати через неї або перебувати на ній без отримання візи протягом дев'яноста днів за строк, що становить сто вісімдесят днів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 21.07.*).

Украина, Босния и Герцеговина намерены договориться о безвизовом режиме. Об этом говорится в сообщении пресс-службы Министерства иностранных дел.

20 июля в Киеве состоялись украинско-bosнийские консультации по консульско-правовым вопросам, в рамках которых стороны постаратся согласовать проект соглашения между Кабинетом и Советом Министров Боснии и Герцеговины об условиях взаимных поездок граждан.

Проектом соглашения предусматривается введение взаимного безвизового режима поездок граждан двух стран, которые пользуются общегражданским

паспортом для выезда за границу.

При этом срок пребывания без виз на территории государства другой стороны не должен превышать 30 дней в течение двух месяцев с даты первого въезда (*Утро-Украина* (www.utro.ua). – 2010. – 22.07).

Министерство обороны намерено сократить численность личного состава Вооруженных сил на 15–20 % до 2015 г. Об этом говорится в сообщении пресс-службы министерства.

Согласно ему, в Минобороны и Генеральном штабе ВС продолжается разработка концепции дальнейшего реформирования ВС на период до 2015 г.

Кроме того, планируется ввести новые принципы функционирования боевых воинских частей, с переводом отдельных бригад и полков в мирное время на организацию и штаты баз мобилизационного развертывания.

Министерство намерено выполнять концепцию за счет общего фонда государственного бюджета (*Четверта Влада* (www.4vlada.net). – 2010. – 21.07).

Міністерство аграрної політики має намір підвищити мінімальні та максимальні інтервенційні ціни на зернові, в рамках яких Аграрний фонд здійснює закупівлі зерна.

Про це на брифінгу заявив міністр аграрної політики М. Присяжнюк.

«Ми, враховуючи те, що ціна зростає, як внутрішня, так і на світовому ринку, щоб стимулювати виробників продавати зерно Аграрному фонду будемо виходити з пропозицією скоригувати закупівельну ціну для Аграрного фонду в бік підвищення», – сказав він.

За оцінками міністра, ціна може бути підвищена на 20 %.

Він також зазначив, що за останній тиждень вартість всіх видів зернових у середньому збільшилася на 20 дол. за 1 т (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Министерство образования может продлить срок приема документов только некоторым ВУЗам. Об этом заявил министр образования Д. Табачник.

«Все разговоры о том, что кто-то не успевает подать заявление – это истерика прессы и суперактивных родителей», – считает он.

«Ближе к окончанию нынешних сроков мы соберемся с ректорами. И в случае необходимости отдельным вузам будет разрешено продлить прием документов на 5 дней – до 5 августа», – добавил Д. Табачник (*INTV* (www.intv.ua). – 2010. – 22.07).

ПОЛІТИКА

По словам лидера Компартии Украины П. Симоненко, он «категорически возражает против повышения пенсионного возраста, и коммунисты намерены протестовать против этого во всех формах».

«Такие инициативы равнозначны недопустимой политике государства, которая привела к резкому сокращению продолжительности жизни граждан Украины. Если в 1990 г. средняя продолжительности жизни мужчин в Украине была 73 года, то сегодня – только 62 года. А значит, уходя в 60 лет на пенсию, у наших мужчин остается два года, чтобы обойти родных и близких и попрощаться с ними. Таким образом, продление пенсионного возраста для мужчин до 65 лет сделает пенсии для покойников, а не для здравствующих», – отметил лидер коммунистов.

По словам П. Симоненко, в повышении пенсионного возраста нет ни одного положительного момента (*Офіційний сайт Коммунистичної партії України (www.kpri.net.ua). – 2010. – 22.07.*)

Партія «За Україну» звинувачує владу у низцінні її місцевих осередків. Про це йдеться в заявлі партії.

«Після ухвалення антиконституційного закону, який забороняє нашій партії взяти участь у виборах по всій території України, влада через суди розпочала скасовувати свідоцтва про державну реєстрацію місцевих організацій, які були зареєстровані більш ніж за 365 днів до виборів», – зазначають у партії.

Так нещодавно, без повідомлення представників партії, на закритому засіданні, Сумський окружний адміністративний суд скасував державну реєстрацію Сумської обласної організації партії.

«Партія «За Україну!» констатує, що такими діями влада повертає в країну диктатуру й згортає громадянські свободи. Ми заявляємо, що рішення судів щодо скасування реєстрації партійних осередків напередодні виборів є політичним переслідуванням», – наголошують автори заяви (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 21.07.*)

Ситуация, когда глава спецслужб является одновременно председателем медиа-холдинга должна быть невозможной. Такое мнение озвучил генсек «Репортеров без границ» Ж.-Ф. Жульяр в эфире “5 канала”.

Комментируя пребывание на должности главы Службы безопасности владельца медиа-группы «Интер» В. Хорошковского, эксперт заявил: «Действительно, это настоящий конфликт интересов».

Представитель «Репортеров без границ» сообщил, что после встречи с

ответственными лицами телеканалов, в частности, с «5 каналом» и «Тві», «есть ощущение, что в этом деле есть определенное давление».

«Политическое давление. И на судебную власть. Таким образом чтобы она не была независимой и не предвзятой. Если ничего не изменится, то можно оказаться в такой ситуации, когда ведущие каналы будут закрыты. Есть определенный риск, что они потеряют своих зрителей», – уточнил Ж.-Ф. Жульяр (*Четверта Влада* (www.4vlada.net). – 2010. – 21.07).

Председатель меджлиса крымско-татарского народа М. Джемилев обвиняет Партию регионов в попытках отстранить крымских татар от власти в Крыму.

«Фактически Партия регионов уничтожает представительство крымских татар в местных органах власти. У нас в правительстве (Крыма) есть вице-премьер А. Абдуллаев. При старой власти он был первым, теперь – один из девяти вице-премьеров. Не знаю, зачем они так раздули штат. Но полномочий у него никаких не осталось, свадебный генерал фактически. Так, оставили для разнообразия, чтобы разбавить макеевских», – возмутился депутат.

По его словам, представители Партии регионов назначают на должности в местных органах власти только близких им людей, пренебрегая правом национального меньшинства на представительство в органах исполнительной власти и самоуправления.

М. Джемилев подчеркнул, что ждет встречи с Президентом В. Януковичем, чтобы обсудить сложившуюся ситуацию, и надеется, что эта встреча состоится как можно скорее, например, в рамках отдыха главы государства в Крыму (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 21.07).

Новий закон про місцеві вибори не дасть можливості провести виборчий процес. Про це заявила член Венеціанської комісії від України М. Ставнійчук. На її думку, новий закон про місцеві вибори в багатьох моментах є неконституційним і істотно ускладнює реалізацію виборчих прав громадян.

«Реально на виборах депутатів не передбачені процедури самовисування, незважаючи на те, що пропонується повернатися до змішаної системи при виборах обласних, районних і т. п. рад», – підкреслила М. Ставнійчук.

За її словами, цей закон підготовлений непрофесійно і без його подальших змін взагалі не дасть можливість проводити виборчий процес.

«З іншого боку, в ньому очевидний лобістський інтерес політичної сили, яка перебуває при владі і володіє адміністративним ресурсом. Чи мають громадяни змиритися? Ні. На виборах вони повинні навчитися голосувати не за гречку, а по совісті», – зазначила М. Ставнійчук (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Приоритетной задачей в развитии сельскохозяйственной отрасли является завершение земельной реформы. Об этом заявил руководитель экспертной комиссии по вопросам агропромышленного комплекса партии «Сильная Украина» В. Атрошенко. По его словам, установление частной собственности на землю сельскохозяйственного назначения позволит резко повысить эффективность АПК. «Земельную реформу провели все страны Восточной Европы и Прибалтики, у которых были такие же стартовые условия, как у нашей страны. Все они получили эффективный, конкурентоспособный, динамично растущий аграрный сектор», – сказал В. Атрошенко.

Применить такой подход Украине, по мнению эксперта, мешает коррумпированность местных чиновников (*Версии.com (www.versii.com). – 2010. – 21.07.*)

Директор Института глобальных стратегий В. Каравасев, который решил вступить в партию «Единый центр», заявил, что Президенту В. Януковичу нужна «реформаторская коалиция, а не контрреформаторская Конституция».

Об этом В. Каравасев сказал на днях в эфире телеканала «ТВі», подытоживая политический сезон 2010 г. По его словам, в этом году «победила клановая экономика над незрелой демократией».

«В. Янукович был электоральным флагом политической силы, а там были разные группы спонсоров. И сейчас ему не комфортно, что он зависит много в чем от Партии регионов. Поэтому он хочет вернуть полномочия Л. Кучмы образца 1996 г. На следующий день после этого он отставит правительство во главе с Н. Азаровым. Он хочет свободу рук» – отметил В. Каравасев (*Корреспондент.net (korrespondent.net). – 2010. – 22.07.*)

Председатель Соцпартии А. Мороз уверен, что министр экономики В. Цушко будет избран новым главой партии. Об этом он сказал в интервью «Коммерсант-Украина».

А. Мороз сообщил, что на пост главы СПУ он предлагал три кандидатуры: В. Цушко, В. Субботина и В. Семенюк-Самсоненко. «Все определится в ходе тайного голосования на съезде. Но я чувствую и вижу по работе областных конференций, что Василий Петрович будет избран подавляющим большинством», – отметил А. Мороз.

На вопрос, будет ли он выдвигать свою кандидатуру на пост главы партии, А. Мороз сказал, что многие партийные организации предлагают такой вариант. «...но если это произойдет, я возьму самоотвод», – заявил он (*Главком: Новости*

ЕКОНОМІКА

За підсумками I кварталу 2010 р. доходи населення в Україні становили 216,498 млрд грн, що на 13 % більше порівняно з аналогічним періодом 2009 р. Про це повідомляє Державний комітет статистики.

Зокрема, в Донецькій області доходи населення за підсумками I кварталу становили 24,097 млрд грн, що на 13 % більше, ніж за перший квартал 2009 р.

В Києві доходи населення зросли на 13 % і становили 31,702 млрд грн, у Дніпропетровській області – 17,725 млрд грн, що на 15 % більше.

Найнижчі доходи в першому кварталі 2010 р. одержали жителі міста Севастополь – 1,734 млрд грн.

Наявний дохід на одного українця також збільшився на 16 %, порівняно з першим кварталом 2009 р., і становив 3,507 тис. грн.

Найбільший наявний дохід на одного українця зафіксований у місті Києві – 8,231 тис. грн, найнижчий – у Тернопільській області – 2,219 тис. грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).*

В Україні продовжується зростання невиплачених кредитів. За даними Нацбанку, в абсолютному вираженні обсяг простроченої кредитної заборгованості за червень зріс на 0,3 %, або на 0,263 млрд грн, – до 77,591 млрд грн, а з початку 2010 р. – на 10,9 %, або на 7,656 млрд грн.

Частка простроченої заборгованості в Україні у червні 2010 р. зросла на 0,1 п. п. і до 1 липня склала 10,8 % загальної суми виданих кредитів.

Згідно з повідомленням НБУ, сукупний зареєстрований статутний капітал банків у червні збільшився на 0,2 %, або на 0,256 млрд грн, – до 133,203 млрд грн.

Також НБУ повідомляє, що частка іноземного капіталу в сукупному статутному капіталі банків за підсумками червня збільшилася на 2,9 п. п. – до 36 %.

У цілому, згідно з даними НБУ, до 1 липня в Україні діяли 176 банків з 196 зареєстрованих.

Доходи банків у січні – червні склали 65,176 млрд грн, витрати – 73,482 млрд грн.

Станом на 1 липня активи банків склали 885,572 млрд грн, загальні активи – 1,019 трлн грн. Власний капітал банків склав 127,162 млрд грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).*

ДП «Антонов» підписало «меморандум про взаєморозуміння» з південноафриканськими Ramodzi Investment Holdings і Denel Aviation, який підтверджує наміри сторін об'єднати зусилля у просуванні на ринок африканського континенту літаків «Антонов» і організації центру з їх обслуговування і ремонту.

За підсумками підписання меморандуму президент – генеральний конструктор ДП «Антонов» Д. Ківа відзначив, що підприємство приділяє велику увагу створенню ефективної структури післяпродажного обслуговування і ремонту літаків «Ан» (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

У вересні Міністерство агрополітики вийде з ініціативою про виключення цукру з зони вільної торгівлі між Україною та Білоруссю. Про це на брифінгу заявив очільник міністерства М. Присяжнюк.

Він відзначив, що в МінАПК підрахували баланс виробництва цукру на території Білорусі, обсяги їх експорту до Росії і до України.

«Стало зрозуміло, що Білорусь відпрацьовує механізм заміщення у себе всередині країни цукром, виробленим з тростини, а цукор, вироблений із цукрових буряків, експортує до Російської Федерації і до нас. Міністерство аграрної політики буде виходити в серпні з пропозицією виключити цукор із угоди про зону вільної торгівлі між нашими країнами», – сказав М. Присяжнюк (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07).

Державний комітет з питань регуляторної політики та підприємництва розробив законопроект, яким пропонується вилучити обов'язковість використання печаток підприємцями.

Як зазначають у відомстві, на сьогодні підприємці після державної реєстрації змушені проходити ще дві процедури, які потребують додаткових тимчасових і грошових витрат.

Вони повинні отримати дозвіл МВС на виготовлення печатки, а також виготовити саму печатку. На це підприємець витрачає 5-7 днів і платить близько 400 гривень.

З тим, щоб спростити процедуру відкриття власної справи, а також поліпшити позиції держави в рейтингу легкості ведення бізнесу, де Україна займає 143 місце з 182 країн, Держкомпідприємництвом і був розроблений проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо запровадження принципу здійснення господарської діяльності суб'єктами приватного права без печаток)».

Згідно з законопроектом, підприємець зможе вести діяльність, яка не вимагає обов'язкової «проставки» печатки на документах.

Таки чином, відпаде необхідність мати печатку всім суб'єктам господарської

діяльності.

Нині законопроект проходить процедуру узгодження у профільних міністерствах та відомствах (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07.*)

Національний банк України створює проблеми для українських банків в умовах кризи.

Про це заявив президент Асоціації українських банків (АУБ) О. Сугоняко.

«Економічних причин для підвищення розміру мінімального регулятивного капіталу до 120 млн грн немає. Проте НБУ приймає постанову № 273 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» і створює проблеми для українських банків», – відзначив О. Сугоняко.

За словами експерта, це дестабілізує ситуацію в 70 банках.

О. Сугоняко упевнений, що це робиться на замовлення міжнародних фінансових організацій. «Я був здивований, коли мені пару місяців тому принесли стратегію проведення реформ за напрямом «фінансовий сектор», розроблену міжнародними організаціями.

У документі прямим текстом написано, що основні цілі реформ у секторі – зменшення рівня інфляції та скорочення кількості банків в 1,5-2 рази до 2014 р.», – сказав він.

При цьому глава АУБ підкреслив, що дестабілізація банків четвертої групи, на яких направлено постанову НБУ, може привести до скорочення співробітників в банківській сфері (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 21.07.*)

В текущем периоде складываются все предпосылки для подорожания гречневой крупы, заявил заместитель генерального директора Украинской аграрной конфедерации (УАК) А. Ярославский.

Так, говорит эксперт, потребители уже почувствовали повышение цен – по состоянию на 21 июля цена гречки в розничной сети составляет от 11 до 13,5 грн/кг, в зависимости от качества.

В соответствующий период в прошлом году гречка стоила 7,5–8 грн/кг. За год, под воздействием дефицита, цены на гречневую крупу выросли в 1,7 раза.

Существенное снижение запасов гречки дает основания для ожидания дальнейшего роста ее цены к началу уборки нового урожая на 10–15 %, считает глава УАК.

По его словам, валовой сбор гречки прогнозируется меньше прошлогоднего, потому после уборки нового урожая цена снизится, но предыдущий уровень уже не вернется (*Корреспондент.net (korrespondent.net). – 2010. – 21.07.*)

Национальный банк Украины (НБУ) отменил постановление о предоставлении кредитов, стимулирующих экономическое развитие (№ 47), но утвердил новое положение о предоставлении банкам стабилизационных кредитов.

Данный нормативный акт утвержден с целью обеспечения безопасности и стабильности банковской системы (*Версии.com* (www.versii.com). – 2010. – 22.07).

Фонд госимущества (ФГИ) разработал новые правила приватизации госимущества. В них впервые указано, что в конкурсах могут участвовать не только профильные, но и портфельные инвесторы, а стоимость активов, если они не пользуются спросом, ФГИ сможет снижать по своему усмотрению. Инвесторы позитивно оценивают реформу, но отмечают, что проблемой приватизационных конкурсов остается коррупция (*Четверта Влада* (www.4vlada.net). – 2010. – 21.07).

Газовый сектор должно реформировать любое правительство, а вопрос происходящего в настоящее время повышения цены на газ для населения с этими реформами не связан, считает бывший уполномоченный Президента Украины по международным вопросам энергобезопасности Б. Соколовский.

По словам Б. Соколовского повышение цен на природный газ для населения в какой-то мере улучшит ситуацию в НАК «Нефтегаз Украины», однако ненадолго.

Б. Соколовский также спрогнозировал, что повышение цен на природный газ для населения ухудшит платежную дисциплину и не повлияет на поступление инвестиций в газовый сектор.

Как считает директор института трансформации общества О. Соскин, повышение цен на газ на 50 % приведет к гибели мелкого бизнеса. «Это полный коллапс для среднего класса, и мелкой, и средней национальной буржуазии. Она не сможет это выдержать», – сказал он, подчеркнув, что повышение тарифов на газ увеличит себестоимость продукции у мелких и средних предпринимателей как минимум на 40 %.

По его мнению, население должно «просто требовать это правительство отправить в отставку, а Верховной Раде разогнать и проводить выборы по открытым спискам». Он еще раз подчеркнул, что считает данное решение абсолютно неприемлемым и что оно «не решит никаких проблем».

По мнению руководителя Института экономических исследований и политических консультаций И. Бураковского, повышение тарифов – это часть проблемы, и это мера вынужденная, однако по его словам, «к сожалению, на сегодняшний день у сегодняшней власти нет стратегической коммуникации». Он также пояснил, что власть должна была объяснить населению, что дает нам повышение тарифов на пользование природным газом, а лишь потом повышать

эти тарифы.

По мнению главы правления центра социологических и политологических исследований С. Тарана, повышение цен на газ для населения будет иметь политические последствия. «Безусловно, повышение тарифов будет иметь политические последствия и скажется уже на местных выборах», – сказал он.

С. Таран высказал мнение, что Партия регионов выполнила поставленную перед ней задачу и уже не местных выборах можно ожидать увеличения случаев фальсификации. Он также подчеркнул, что механическое повышение цен никаким образом не отразится на реформировании газового сектора (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua). – 2010. – 21.07*).